

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 19 grudnia 1922 r.
sygn. akt III Rw 3201/22**

Podstawą zmiany zaskarżonego wyroku nie mogą być zarzuty sformułowane w odpowiedzi na środek odwoławczy, chociażby były one słuszne.

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem Prezesa Sądu Najwyższego Dworskiego,
a w obecności sędziów Sądu Najwyższego dra Mendelsburga i dra Sokalskiego jako sędziów,
w sprawie Izabeli Ireny Maksymowiczowej z domu Lada, lekarki dentystki w Krakowie,
powódki zastąpionej przez adw. dra Fischera,
przeciw Adamowi Kazimierzowi Maksymowiczowi, profesorowi gimnazjalnemu we Lwowie, pozwanemu zastąpionemu przez adw. dra Faustyna Jakubowskiego w Krakowie,
o unieważnienie małżeństwa z.p.n.,
wskutek rewizji obrońcy węzła małżeńskiego adw. dra Chmury w Krakowie od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie jako sądu odwoławczego z dnia 25 października 1922 r., sygn. akt Bc IV 291/22/4, którym na odwołanie tegoż obrońcy węzła małżeńskiego wyrok Sądu Okręgowego cywilnego w Krakowie z dnia 12 lipca 1922 r., sygn. akt Cg I 710/22 zatwierdzono,
na posiedzeniu niejawnym orzekł:

- 1) nie uwzględnia się rewizji obrońcy węzła małżeńskiego adw. dra. Chmury w Krakowie,
- 2) pozwany zapłaci temuż obrońcy węzła małżeńskiego tytułem kosztów postępowania rewizyjnego kwotę 10.000 marek polskich do czternastu dni pod rygorem egzekucji.

Uzasadnienie

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego w szczególności na podstawie orzeczenia znawców lekarzy ustaliły trafnie sądy niższe, że pozwany dotknięty jest trwałą nieuleczalną niemocą płciową psychiczną i że niemoc ta istniała już w czasie zawarcia związku małżeńskiego z powódką pod względem prawnym słusznie przyjęły niższe sądy wobec tego, że istnieje przyczyna nieważności

małżeństwa z § 60 ABGB¹ brak możliwości fizycznej - i orzekły zgodnie z ustawą i ustalonym stanem rzeczy, że małżeństwo stron procesowych uznaje się za nieważne. Nie zachodzi zatem jedyna wywiedziona przyczyna rewizyjna z § 503 pkt 4 austriackiego k.p.c.². Badanie stanu aktów z urzędu nie wykazało ani nieważności ani żadnej innej przyczyny rewizyjnej z § 503 k.p.c. wobec czego należało pozostawić bez uwzględnienia rewizję obrońcy wężła małżeńskiego jako nieuzasadnioną.

Na wywody odpowiedzi rewizyjnych obu stron procesowych należy zauważyć, że nie można było uwzględnić ani rozpatrywać podniesionego przez nie w ich odpowiedziach rewizyjnych żądania, by zgodnie z wyrokiem sądu pierwszej instancji uznać małżeństwo za nieważne także z przyczyny §§ 69, 70, 74 ABGB, tj. dla braku przepisanych zapowiedzi, gdyż obrońca wężła małżeńskiego nie zarzucił tego w swej rewizji, a umieszczenie tego zarzutu w odpowiedzi rewizyjnej nie jest proceduralnie dopuszczalne i jako zgłoszone znacznie po upływie ustawowego czasu dla wnoszenia rewizji przedstawia się jako spóźnione.

Orzeczenie o kosztach obrońcy wężła małżeńskiego opiera się na ustawie z dnia 2 lutego 1909 r.³

[Austriacka ustawa z 2 lutego 1909 r. dotycząca zwrotu kosztów w razie ustanowienia obrońcy wężła małżeńskiego i odpowiedzialności zastępców stron za należytości, Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (aust. k.p.c.): § 503 pkt 4, Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej, Wiedeń 1811 (ABGB): § 69, § 70, § 74.]

¹ Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej, Wiedeń 1811, cz. I-III.

² Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

³ Austriacka ustawa z 2 lutego 1909 r. dotycząca zwrotu kosztów w razie ustanowienia obrońcy wężła małżeńskiego i odpowiedzialności zastępców stron za należytości, Dz. U.P. 1909 nr 24.